

Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

www.vwg-zutphen.nl vwgzutphen@gmail.com

Beste leden van de vogelwerkgroep Zutphen,

In deze augustusniewsbrief twee verhalen van Rob van Swieten, één over het volgen van dakbroeders en één over vogels die in metalen 'bomen' broeden. Verder de aankondiging van het volgende ommetje, een overzicht van de activiteiten in de rest van 2023 en enkele oproepen. Twintig geluksvogels starten eind deze maand met de trekvogelcursus. Deze zit dus vol! Aanmelden voor de online cursus Watervogels van Sovon kan nog wel, tot 1 september. Zie verderop in deze nieuwsbrief.

Adulte boomvalk op nest met rechts een vliegvlug jong. Foto: Rob van Swieten

Ommetje 31 augustus

Het eerstvolgende Ommetje is op donderdag 31 augustus en wordt geleid door Henk ter Borg. Dit keer langs de uiterwaarden, Rammelwaard. Tot aan gemaal en terug. Start bij het IJsselpaviljoen **om 9.00 uur**, vandaar met de fiets naar het Gelders hoofd. Vanaf het hek op de IJsseldijk, ter hoogte van Gelders Hoofd nr 6, waar het wandelpad begint, te voet verder, naar het gemaal en terug. Aanmelden is niet nodig. Meer weten? Stuur je vraag naar henkterborg@gmail.com.

Wat is een Ommetje? Een wandeling in of in de buurt van Zutphen, met als doel samen vogels kijken én kennis maken met andere leden van de Vogelwerkgroep.

Ook een Ommetje organiseren? Weet je een leuke vogelwandeling bij jou in de buurt? Van zo'n anderhalf uur, natuurlijk afhankelijk van hoeveel er te zien is. Een startplaats en -tijd aangeven en er zijn om de weg te wijzen. En dan maar zien (of horen) wat en wie je tegenkomt. Kennismaken met andere VWG-leden en misschien met nieuwe vogels. Het Ommetje is altijd op de laatste dag van de maand. Aanmelden is niet nodig. Dus, als je ook een Ommetje wilt organiseren, meld je dan aan bij het secretariaat.

Oproep water- en trekvogels kijken

Beste vogelaars,

Ga jij ook deelnemen aan de online Vogelcursus water- en trekvogels van Sovon? (Opgeven kan nog tot 31 augustus, www.sovon.nl) En lijkt het jou ook leuk om naar aanleiding van de lessen samen vogels te kijken in Zutphen en omstreken?

Dan zie ik jouw mailtje graag tegemoet.

Met vriendelijke vogelgroetjes van Marianne Klop
mfklop@gmail.com

Jonge Vogelaars zoeken secretaris

De Vogelwerkgroep Zutphen heeft naast de activiteiten voor de volwassen leden ook activiteiten voor kinderen van 8 t/m 12 jaar onder de naam *Jonge Vogelaars*. Een team van 5 enthousiaste vogelaars organiseert en begeleidt deze activiteiten. Om de begeleiders zich te kunnen laten focussen op de voorbereiding en uitvoering van de activiteiten zoeken we voor ons team een secretaris.

Als secretaris ondersteun je de werkgroep door zorg te dragen voor administratieve zaken zoals het bijhouden van de gegevens met betrekking tot de jeugdleden, hierover contact onderhouden met de ouders en het ondersteunen van de vergaderingen van het team met agenda's en notulen.

Het gaat om een functie als vrijwilliger.

We gaan ervan uit dat je affiniteit hebt met jeugd van 8 t/m 12 jaar;

We vinden het belangrijk dat je in teamverband kan werken;

Vanzelfsprekend ben je lid van de Vogelwerkgroep Zutphen.

Wat we bieden

Je maakt deel uit van en werkt samen met een vijftal enthousiaste jeugdbegeleiders van de werkgroep.

Heb je interesse?

Zie jij jezelf deze ondersteunende taak t.b.v. het *Jonge Vogelaars*-team met kunde en plezier uitvoeren en heb je interesse? Stuur dan een mail naar jongevogelaars@gmail.com onder vermelding van 'Vacature secretaris'. Op aanvraag is er een handleiding beschikbaar waarin onze werkwijze beschreven staat. En we spreken je graag telefonisch als je vragen hebt. Neem gerust contact op.

De Jonge Vogelaars

Mail: jongevogelaars@gmail.com

Tel. 06 48230054 (Carin Barendregt) of 06 12529769 (Jouck Iedema)

Activiteiten september-december 2023

Voor alle activiteiten krijgen de leden anderhalf tot twee weken van te voren een uitnodiging per mail met meer informatie.

24/9 excursie langs de Berkel
30/9 ommetje
09/10 VWG-café
24/10 Algemene Ledenvergadering
29/10 excursie IJmuiden
31/10 ommetje
06/11 VWG-café
18/11 excursie Engbertsdijksvenen
30/11 ommetje

Broedparen volgen met drone op de Mars

Rob van Swieten

In 2022 is begonnen met het volgen van scholeksterbroedparen op daken op het industrieterrein de Mars. De stad zelf en de andere omliggende industrieterreinen worden al jaren gedaan door Fons Roorda.

Behalve scholeksters broeden er op de Mars ook vogels als visdief, kleine plevier, stormmeeuw, kleine en grote mantelmeeuw en mogelijk ook geelpootmeeuw.

Dit jaar is het plan opgepakt om eerst kleinschalig een aantal panden middels een drone te monitoren. Hierbij kreeg ik hulp van Gerjo Horsman, die in het bezit is van een drone en ervaring met het besturen van een drone heeft.

Vooraf is een plan van aanpak gemaakt alvorens op pad te gaan.

Vanaf de periode mei tot begin augustus zijn een aantal vliegreizen gemaakt, waarbij zowel foto's als filmbeelden zijn genomen van voornamelijk een kolonie visdieven. Toen de beelden in eerste instantie rechtstreeks via een mobiele telefoon bekeken werden, bleek al snel dat je niet gelijk resultaat kon zien vanwege een te klein beeld. Dus daarom hebben we zoveel mogelijk getracht de opnames zo te krijgen dat bijvoorbeeld het dak van een pand geheel of in delen vastgelegd kon worden. Het analyseren van de beelden vergt nogal wat tijd. Per periode worden op foto's van broedende vogels, bijvoorbeeld visdieven, stippen gezet en deze worden weer vergeleken met andere foto's of filmopnames. Het levert zeker meerwaarde op om het verloop van broedende vogels te volgen, maar er zal zeker ook nog wel wat gemist worden.

Om verstoring zoveel mogelijk te beperken is ervoor gekozen om niet over het dak te vliegen waarop de vogels aan het broeden waren.

Na de vakantie worden alle beelden nog een keer bekeken en uitgewerkt. Een uitgebreider artikel zal in het volgende jaarboek worden gepubliceerd en er zullen verdere plannen voor 2024 worden uitgewerkt om beter naar andere soorten zoals kleine plevier, scholekster en kleine mantelmeeuw te kijken.

Met dank aan Gerjo voor de dronelessen en de overname van de drone.

Foto 1. Analyseren van de foto en stippen van broedparen visdief om die later weer te vergelijken met foto's vanuit andere hoek genomen. Op de achtergrond een scholekster op de dakrand.

Foto 2. Stippen van juv visdieven

Foto 3. Juv visdief klaar om uit te vliegen

Broedende vogels in hoogspanningsmasten

Rob van Swieten

Begin maart tot augustus is gestart met karteren van nesten op een aantal hoogspanningslijnen in de wijde omgeving van Zutphen. Na het intekenen van de nesten, zowel bezet als niet bezet, zijn een aantal broedvogels gevolgd. Het vroeg controleren heeft vooral te maken met aanwezigheid van een aantal soorten als Slechtvalk en de Raaf die vroeger starten met eileg. Door omstandigheden kwam er in de periode maart tot medio mei een einde aan de controles, die pas medio begin juni weer werd opgepakt. Hierdoor konden gelukkig nog soorten als Boomvalk en Torenvalk getraceerd en gevolgd worden om het broedsucces te bepalen.

Vooraf het intekenen van niet bezette nesten in de beginperiode is van groot belang omdat vogels als slechtvalk, torenvalk en boomvalk daar gebruik van maken.

De hoogspanningslijnen die gecontroleerd werden lopen van Zutphen, Doggersbank tot aan Woudhuis grenzend aan Apeldoorn, van Zutphen, Doggersbank tot aan Langerak (die grotendeels een dubbele een hoogspanningslijn bestrijkt), en als laatste Zutphen, Doggersbank tot aan de hoogspanningsmast, nummer 65 net voorbij Landgoed Ehzerwold. In totaal gaat het hier om 180 hoogspannings masten.

De bezette nesten werden gecontroleerd met een telescoop om vooral een goed beeld te krijgen van een adulte vogel die op het nest zit of dat beide adulte vogels in de omgeving van het nest zijn, hun gedrag en hoeveel jongen er uiteindelijk zijn. Het aantal jongen zegt niets over hoe compleet het legsel is geweest want er kunnen meer eieren gelegd zijn dan daadwerkelijk uitgekomen. Dit is echter niet te controleren daar de nesten niet beklommen worden. Alle bezoeken werden genoteerd in het opschijfboekje , daarbij werden datum, tijd, mastnummer, aanwezigheid van oudervogels en wel of nog geen jongen, prooiaanvoer, waar mogelijk benoemen van prooi, en stadium uiteindelijk van eventueel aanwezige jongen. Tevens werden er ook foto's genomen van de broedparen.

Het vaststellen van het succesvol zijn van een broedpaar werd pas gedaan als een van de jonge vogels van de mast vloog. Dit zijn in het begin altijd maar korte vluchten.

Nesten die in de hoogspanningsmasten zijn aangetroffen betreffen nesten van Ooievaar(3), Ekster(3), Zwarte kraai(4), Raaf(1), Torenavalk(3)(oud kraaiennest), Boomvalk (2) (oud kraaiennest en mogelijk oud nest van Buizerd of Raaf).

De broedparen van de ooievaars zijn niet gevolgd, daar dit door andere tellers al gebeurt. Wel is afgesproken deze in 2024 met de beginkartering mee te nemen en door te geven aan deze tellers.

Ondanks het magere aantal broedparen van o.a. Torenavalk, Boomvalk en Raaf, zijn er toch 2 Boomvalkbroedparen gevonden met resp. 1x 2 en 1x2 uitgevlogen jongen, Torenavalk 3 broedparen met resp. 1x 4, 1x3, en 1x3 uitgevlogen jongen en de Raaf met 1 broedpaar en 3 uitgevlogen jongen.

Met dank aan G. Nijenhuis voor de aanvullende informatie over de Raaf. Wie dit een keer wil meemaken is welkom om in 2024 een keer mee te lopen.

Rob van Swieten
rovansw@hotmail.com

Torenavalk adult man, torenvalk juveniel op nest. Foto's: Rob van Swieten

SOVON Landelijke Dag 2023

Zaterdag 25 november

Midden Nederland Hallen, Barneveld

Voor de 46ste maal organiseert Sovon Vogelonderzoek Nederland haar Landelijke Dag. Met dit jaar een extra feestelijke editie in het kader van het vijftigjarig bestaan van Sovon. Een dag voor actieve vogelaars en andere natuurliefhebbers, met boeiende lezingen, een uitgebreide informatiemarkt en veel ruimte voor ontmoetingen.

Programma

- Uitgebreide informatiemarkt met boeken, optiek, vogel- en natuurreizen, natuurorganisaties en kunst.
- Inspirerende lezingen in drie zalen
- Signeersessies en nog veel meer

Lezingenprogramma

Met bijdragen van onder meer:

Killian Mullarney
Vogelkunstenaar, bekend van zijn tekeningen in de ANWB vogelgids

Riyan van den Born
Onderzoeker van Vogelaars

Leo Zwarts
Doorkruiste al tellend de Sahel

Meer sprekers worden nog bekend gemaakt.

Locatie

De Midden Nederland Hallen in Barneveld ligt op enkele minuten rijden van de snelwegen A1 en A30. Op het terrein zijn voldoende (gratis) parkeerplekken en laadpalen voor elektrische auto's aanwezig. OV: met trein en bus bereikbaar via Station Barneveld en buslijn 105.

Aanmelden

Vanaf 1 oktober is het mogelijk om aan te melden voor de Landelijke Dag. Kijk voor meer informatie op www.sovon.nl/ld.

De Landelijke Dag is een evenement van Sovon Vogelonderzoek Nederland in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU).

De volgende nieuwsbrief zal half oktober verschijnen. Kopij is welkom! Stuur je bijdrage naar het secretariaat vòòr 9 oktober.